

lyckades ofta åstadkomma ett gott resultat.

Information före och efter operationer hade tidigare inte lämnats patienterna i någon större utsträckning, men S införde en rutin med pedagogiska teckningar där han ritat in vad som gjorts vid ingreppet. I sin enkelhet hade detta stor betydelse för patienterna som tidigare ibland gått hem utan att veta om de hade livmoder och äggstockar kvar eller ej. Under överläkarens ansvar låg också den obstetriska vården. Karlskrona kvinnoklinik följde ”mycket energiskt” med i utvecklingen, och S såg tidigt till att införa de nya metoderna för smärtlindring vid förlossning, paracervikal- och pudendusblockad (bedövning av livmoderhalsen respektive bäckenbotten), som introducerats vid mitten av 60-talet (SvD 15 aug 1967).

Klinikens expansion var under S:s tid stor. Vid hans tjänsteställning 1961 fanns 54 vårdplatser och 2 700 patienter vårdades per år; femton år senare var siffrorna 80 respektive 4 300. I flera år var S ensam överläkare vilket innebar en enorm arbetsbörda och att han själv fick lära upp medarbetarna på de övriga fyra läkartjänster som fanns. Cirkulationen på dessa tjänster gjorde att det till sist fanns många verksamma gynekologer i landet som gått i allmän gynekologisk och operationsteknisk skola hos S, en utbildning de sedan kunde utveckla och sprida både inom och utom Sverige.

Tryckta arbeten (egna verk): Dysmenorrhoea and abstinence. Some gynaecologic and medico-social aspects. [Akad avh LU.] Lund 1959. (Berlingska boktr.) 116 s, diagr, tab. (Acta obstetricia et gynecologica Scandinavica, vol 38, supplement 2). – Karlskrona läkareförening 120 år. Från hot om prygelstraff till fastställd arbetstid. Karlskrona 1978. (A Abrahamson). 59 s, ill, fotogr. [Tillsammans med H Holmgren.] – Blekingedistriktet, Svenska röda korset, 1920–1980. Högreståndsförening blir folkrörelse. Karlskrona 1980. (A Abrahamsson). 32 s, ill. [Tillsammans med H Holmgren.]

Tryckta arbeten (bidrag): S:s bidrag har ej efterforskat, men det kan noteras att vid sökning i PubMed hösten 2016 påträffades nio artiklar med honom som (med)författare. Dessa poster avser perioden 1956–82.

Källor o litt: Kansliets arkiv, F 1 AA:16 (1930/31–1964), LU:s arkiv; Medicinalstyrs arkiv, Medicinal-

byrån, Matr:ar över landets samtl läk, D V:9 (1941–45), RA.

Barnmorskebrist hämmar positiv utveckling (SvD 15 aug 1967); Kvinnor med mensbesvär inte sensibla än andra (DN 8 maj 1959); G Larsson o L-E Sandholm, Väckand gynekolog död (DN 24 aug 1990); des, Pionjär inom svensk gynekologi (SvD 27 aug 1990); Menstruationsbesvär liten frånvarofaktor (DN 26 nov 1960); ”Steriliseringen – ett skonsamt alternativ till preventivmedel” (DN 26 juli 1973); Svenska läkare (1959); 40 år med kvinnokliniken, Centrallasarettet, Karlskrona: 1953–1993, ed L-E Sandholm m fl (1993); 80 procent kom till cancerprov i Blekinge län (DN 23 okt 1967).

Lena Milton

Svennilson (före 1934 *Nilsson*), **Sven Ingvar**, f 14 mars 1908 i Sthlm, Maria, d 25 jan 1972 i Lovö, Sth. Föräldrar: hovpredikanten Sven Johan Nilson o Augusta Karolina Andersson. Studentex vid h a l på Norrmalm, Sthlm, 11 maj 26, inskr vid StH 15 feb 27, fil kand 15 dec 30, fil lic 30 maj 33, allt vid StH, amanuens vid Inst för socialpol o kommunal utbildn (Socialinst) i Sthlm 33–34, lär i nationalekonomi vid Sjökrigsskolan ht 35–36, Söderströmsk stipendiat för studier i England av dynamiska prisbildn:problem 36, disp vid StH 23 april 38, doc i nationalekonomi där 38–42, sakk i 1935 års befolkn:kommission under 38, vid Konjunkturinst 38–44, chef för Statens industrikommissions utredningsbyrå 39–42, tills med Erik Lundberg red för Ekon tidskr 39–56, fil dr vid StH 30 maj 39, tf prof där ht 41–vt 42, dir för Industriens utredn:inst (IUI) 41–51, doc i nationalekonomi, särsk industriekonomi, vid Handelshögsk i Sthlm 42–46, sakk i 1942 års jordbrukskomm 15 maj 42–12 nov 48, sakk ang den ekon politikens utformning i syfte att motverka en skadlig prisstegring 6 okt 42–13 mars 43, led av Norrlandskomm 17 dec 43–jan 49, expert i komm för ekon efterkrigsplanering 11 febr 44–21 dec 45, sakk för utredn av den samhällsvetenskapl forskn (socialvetensk forskn:komm) 27 sept 45–31 okt 46, led av rådet för Sv inst 45–åtm 49, av dess vetenskapl nämnd till 53, sakk för utredn av vissa frågor rör yrkesutbildn:ens utformn med hänsyn till befolkn:utveckl:en 25 juli

46–11 april 47, regeringens expert i investeringsfrågor ht 46, ordf i Sthlm:s student-sångarförb, prof i nationalekonomi, särsk näringsekonomi, vid StH 1 jan 47, vistelse i USA för att studera landets ekon utveckl efter kriget 47, led av styr för Fören:en för samhällsplanering 47, expert i utredn ang näringslivets lokalisering 14 febr 47–26 jan 51, ordf i 1947 års elbranschkomm 30 juni 47–20 april 50, ombud i det gemensamma utsk för nordiskt ekon samarbete 21 nov 47–13 april 50, ordf i utredn ang skrivelse från OEEC (Sv långtidsprogram) 13 aug–2 okt 48, vice ordf i Nationalekon fören 48–50 o 52–53, ordf där 54–55, utredn:uppdrag för United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) med huvudsakl placering i Genève 1 okt 49–52, innehavare av Lars Hiertas professur i nationalekonomi med finansvetenskap vid StH (från 1960 StU) 1 okt 51–30 juni 67, ordf i FN:s komm för internat kartellfrågor 52–54, medlem av OEEC:s komm för produktivitetsstudier 1952–55, led av näringsfrihetsrådet 53–63, dekanus för hum fak vid StH 55–58, led av 1955 års universitetsutredn 30 juni 55–17 jan 63, av nordiska kulturkommissionens sv avd 57–68, ordf i 1956 års statistikomm 20 aug 56–5 okt 59, i 1955 års långtidsutredn 25 aug 55–20 mars 57, led av styr för Skogshögsk 57–58, av styr för StH 57–59, prorektor där (StU) 58–66, ordf i 1959 års långtidsutredn 28 maj 59–14 mars 62, Irving Fisher-prof vid Yale univ, New Haven, USA, 59–60, led av 1960 års jordbruksutredn 23 sept 60–17 april 62, sakk vid Finansdep 60–67, led av styr för Trafikab Grängesberg-Oxelösund juli 61–71, av styr för Dag Hammarskjöldfonden 62–åtm 67, av forskn:beredn 14 dec 62–68, av ekon planeringsrådet 62–71, av styr för Stiftelsen Riksbankens jubileumsfond 65–70, expert i låginkomstutredn 10 dec 65–11 juni 71, vice ordf vid Inst för arbetsmarknadsfrågor 66–70, innehavare av en personlig professur i internationell ekonomi o dir för Inst för internationell ekonomi vid StU 67. – Fil hedersdr vid Columbia univ, New York, 54, LVS 57, LVA 60, LIVA 61, jur hedersdr vid StU 64, jur hedersdr vid Univ of Michigan 67.

G 13 mars 1934 i Sthlm, Engelbr, m Margit Helena Cronvall, f 2 aug 1910 där,

Gust Vasa, d 13 dec 2006 där, Bromma, dotter till häradshövdingen Per Axel C o Elsa Helena Waller.

Ingvar S:s fader Sven Nilson var kyrkoherde i Solna och tillika hovpredikant med nära relationer till kungahuset. Hemmet var kulturellt och konstnärligt inriktat och präglades av socialt ansvarstagande; S berättade senare för sina barn hur familjen delade ut soppa till de fattiga familjerna i det näraliggande Hagalund under nödåren i slutet av första världskriget.

Det ideella och kulturella arvet från uppväxten kom att prägla S. Han deltog 1931 som medlem i Stockholms kristliga studentförbund i grundandet av hemgården Mäster Olofsgården som under många år leddes av Gabriel Grefberg (bd 17, s 252), komminister i Storkyrkan i Stockholm. Där kunde Gamla stans fattiga äta, värma sig och lyssna på föredrag. Den klassiska musiken var viktig för S som själv spelade orgel och flöjt; hans orgelspel kunde stundom avnjutas i Drottningholms slottskapell.

I likhet med vännerna Dag Hammarskjöld (bd 18) och Erik Lundberg studerade S nationalekonomi vid Stockholms högskola. Genom Knut Wicksells penningteoretiska studier och Gustav Cassels (bd 7) omformulering av Walras allmänna jämviktsteori med tillämpning på ekonomisk tillväxt hade ämnet redan i början av 1900-talet två internationellt kända vetenskapsmän i Sverige. Studier i nationalekonomi var genom ämnets analytiska uppläggning intellektuellt stimulerande samtidigt som det gav en ingång till undersökningen av relevanta samhällsfrågor. S:s studier ledde 1933 fram till lic-avhandlingen Monopolistisk pris- och produktionspolitik som innehöll en generalisering av analysen i Gunnar Myrdals (bd 26) doktorsavhandling Prusbildningsproblemet och förändrigheten till att gälla imperfekt konkurrens. Efter lic-examen följde ett antal år där S tillsammans med Erik Lundberg var engagerad i den av Gösta Bagge (bd 2) ledda undersökningen av löner, levnadsomkostnader och nationalinkomst i Sverige under åren 1860–1930. Den stora empiriska undersökningen var inte kopplad till den teoriutveckling som samtidigt bedrevs inom ramen för arbetslöshetsutredningen, men

INGVAR SVENNILSON
Foto Ateljé Ugglå
Sveriges pressarkiv, RA

var grundläggande för S:s senare insatser.

Svensk nationalekonomi kom att utvecklas snabbt under 20- och 30-talen. Det berodde dels på traditionen från Wicksell och Cassel som förts vidare av Erik Lindahl (bd 23) och Gunnar Myrdal, dels på den empiriska utvecklingen som behövde förklaras. Teoriutvecklingen skedde delvis inom ramen för den statliga arbetslöshetsutredning som tillsatts 1927. Det var framför allt Gunnar Myrdal och Bertil Ohlin (bd 28) som genom sina arbeten förbådade Keynes sysselsättningsteori. I två artiklar i *Economic Journal* 1937 sammanfattade Ohlin de svenska ekonomernas resultat och myntade begreppet Stockholmskolan.

Stockholmskolan studier var huvudsakligen makroekonomiska, man undersökte utvecklingen i stort. Men vad skedde på mikroplanet inom de enskilda hushållen och företagen? Det var ju det sammanlagda resultatet av deras planering som ledde fram till de förlopp som man studerade. Detta var ämnet för S:s doktorsavhandling *Ekonomisk planering* (1938). Här genom-

förde S en matematisk analys av företagets planering för många perioder framåt i tiden och under risk. Här behandlades bl a problemet om när i tiden en investering skall genomföras (optionsteori för fysiska investeringar) och hur planeringsproblemet påverkas av vilken företagsform det är fråga om. S kunde i sitt avhandlingsarbete bygga vidare på Hicks och Allens utveckling av den preferensteori från 1934 där optimallösningar för hushållets eller företagets planering åskådliggjordes genom att den relevanta budgetlinjen tangerade en indifferenskurva. S härledde dock inga beteendeeckvationer, diskussionen var snarast principiell.

Efter avhandlingsarbetet knöts S som sakkunnig till Konjunkturinstitutet och blev även chef för den statliga industrikommissionens utredningsbyrå. Därifrån rekryterades han 1941 till IUI, nuvarande Institutet för näringslivsforskning (IFN). IUI hade ursprungligen varit tänkt som ett rent serviceorgan åt industrin men S omvandlade det till ett forskningsinstitut med höga krav på vetenskaplig kvalitet, vilket bla innebar att man inte tog hänsyn till om uppdragsgivarna kunde uppfatta de uppnådda resultaten som obehövliga.

S:s chefskap innebar i främsta rummet att han rekryterade goda medarbetare och såg till att de hade bra arbetsmöjligheter. Däremot ingrep han sällan direkt i deras utredningar. Hans medarbetare har vittnat om att han stundom kunde vara mycket tankspridd och mitt under ett samtal lämna rummet. Det som uppfattades som tankspriddhet var emellertid snarare fråga om en koncentration av tankarna kring olika långsiktiga projekt som sysselsatte honom intensivt.

Krigsåren var för svensk industri präglade både av problem med råvarutillförseln på grund av avspärningen från den internationella handeln och av arbetskraftsbrist till följd av de omfattande inkallelserna. Samtidigt var ekonomin hårt reglerad. De problem som undersöktes inom IUI under krigsåren hade dock inte främst att göra med de aktuella frågorna utan var framåtblickande och berörde svensk industri i samband med den kommande freden.

Det framåtblickande arbetet manifesterades också i den första långtidsutred-

ningen som utarbetades under S:s ledning 1948. Bakgrunden var det stora svenska importöverskottet som delvis var följderna av revalveringen av kronan 1946. Frågan var hur underskottet skulle hävas och vilka mål utöver balans i utrikesbetalningarna som borde tas i beaktande. I utredningen menade man att balans i första hand skulle uppnås genom en ökad export. En minskning av importen skulle i betydande utsträckning gå ut över industrins försörjning med importerade råvaror och halvfabrikat. Underskottet hävdes genom en stor devalvering 1949 men det var av naturliga skäl inte ett policyinstrument som diskuterades i utredningen.

S fick 1949 tjänstledigt från IUI för att under några år genomföra en utredning för UNECE med säte i Genève och med Gunnar Myrdal som chef. Det gällde att utreda de strukturella anpassningsproblemen under mellankrigstiden – detta för att bättre förstå de nya problemen under efterkrigstiden. S:s analys av orsakerna till den lägre tillväxten efter första världskriget i jämförelse med perioden före kriget gick emot den gängse synen. Han menade att det inte i första hand var fråga om makroekonomiska störningar utan strukturella problem orsakade av kriget och den efterföljande omvandlingen av Europas politiska karta, framför allt uppstyckningen av Österrike-Ungern. Följden var att gamla handelsmönster bröts och att protektionismen tilltog. Detta ledde bl a till att stordriftsindelarna inte kunde utnyttjas på samma sätt som förut. Utredningen innehåller en rikedom av statistiska uppgifter där materialets kvalitet diskuteras löpande. Den empiriska informationen bildade sedan utgångspunkt för välvägdade slutsatser om utvecklingen under mellankrigstiden. Utredningen slutfördes 1954 med publiceringen av det verk som skulle ge S internationellt erkännande, *Growth and stagnation in the European economy*.

S utnämndes 1947 till professor vid Stockholms högskola. Till en början upprätthöll han tjänsten parallellt med chefskapet för IUI, vilket han dock lämnade även formellt efter återkomsten från Genève. Den tidens professorer hade få studenter, liten undervisningsplikt och god tid för ex-

terna uppdrag. 1958–66 kombinerade han sitt arbete som professor med att vara prorektor. S efterträdde 1967 Gunnar Myrdal som chef för Institutet för internationell ekonomi på Wenner-Gren Center. Då hade han emellertid redan drabbats av en hjärnblödning och det var också en sådan som några år senare skulle ända hans liv.

Förutom den forskning och undervisning som ingår i tjänsten har en professor även en tredje uppgift. Denna är av mer diffus karaktär, att ställa sin sakkunskap till förfogande för samhället i stort. Redan under kriget hade S gett en serie radioföredrag om läget för den svenska beredskapshållningen. Syftet var allmän upplysning men föredragen spelade en viktig roll för att under orostiden genom upplysning stärka sammanhållningen i det svenska samhället.

En viktig insats för svensk nationalekonomi gjorde S när han 1939 tillsammans med Erik Lundberg övertog och gav ut *Ekonomisk tidskrift* (nuvarande *Scandinavian Journal of Economics*) fram till 1956. *Ekonomisk tidskrift* spelade en viktig roll som forum för nationalekonomiska artiklar på svenska. Det var före den tid då vetenskapliga artiklar i nationalekonomi som regel kom att skrivas på engelska. S var också med om att 1965 ändra publiceringsspråket till engelska.

S var ordförande för två på varandra följande långtidsutredningar under 50- och 60-talen. Det var egentligen fråga om utredningar av den kommande utvecklingen under en femårsperiod, alltså på medellång sikt. Den grundläggande tanken var att man skulle koordinera den privata och den offentliga sektorns förväntningar. Priserna i en marknadsekonomi ger ju liten information om de framtida marknadsförhållandena, men denna information är viktig för att koordinera i första hand investeringsplanerna. Genom att valutaregleringen och kreditmarknadsregleringarna kom att avvecklas först under 80-talet var förutsättningarna för att göra prognoser betydligt bättre än vad de sedan kommit att bli. Valutaregleringen avskärmade Sverige från internationella kapitalflöden och kreditmarknadsregleringen omöjliggjorde stora lånebaserade uppgångar i tillgångspriserna på tex aktier eller bostadsrätter

med åtföljande risker för bubblor. De dåtida institutionella förhållandena underlätade således för prognosmakarna.

S hade också efter sitt utredningsarbete i Genève fått ett antal internationella uppdrag. Han innehade Irving Fisher-professuren vid Yale 1959–60 och var medlem av OEEC-kommittén för produktivitetsstudier 1952–55. Han kom också att vistas utomlands i flera omgångar under 50-talet för att analysera enskilda länders ekonomi. Dessa uppdrag förmedlades av OECD (som OEEC bytt namn till).

I likhet med de flesta nationalekonomer betraktade S ekonomin som ett i vissa avseenden självreglerande system där prismekanismen koordinerade de enskilda företagens och hushållens agerande. Detta var arvet från de klassiska ekonomerna med Adam Smith i spetsen.

Prissystemet omfattade emellertid i huvudsak endast den innevarande perioden. Inte heller räckte det till för att undvika konjunkturrörelser med cykliska ökningar av arbetslösheten respektive inflationsperioder. Marknadsmekanismen kunde alltså inte lämnas åt sig själv, det var nödvändigt, som Stockholmskolan utrett, att med finans- och penningpolitiska åtgärder styra konjunkturutvecklingen. Slutligen garanterade inte marknadsmekanismen en något så när jämn välförändring. Det var därför nödvändigt med en aktiv social- och skattepolitik.

Medan den första ofullkomligheten i marknadsmekanismen (de framtida priserna) bar S:s speciella signum så kan de båda andra sägas vara en sammanfattning av Bertil Ohlins socialliberala program på ekonomins område. S:s åsikter sammanföll i huvudsak med detta.

Det innebar i sin tur att S inte anslöt sig till två ytterligare möjliga vägar att korrigera resultatet av marknadsmekanismen. Den ena av dessa utgick från åsikten att marknadsmekanismen inte gav de ur politisk synvinkel rätta incitamenten för de enskilda företagens och hushållens agerande, vilket gjorde direkta ingrepp nödvändiga. Den andra var att som makarna Myrdal i sin bok *Kris i befolkningsfrågan* (1934) mena att konsumenterna, bl a på grund av okunnighet, inte kunde fatta rationella be-

slut och att därför deras preferenser som de kom till uttryck i deras val inte kunde accepteras av en ansvarskännande statsmakt.

S:s politiska åsikter sammanföll således i huvudsak med Bertil Ohlins. Men S var inte partipolitiskt aktiv och han hade inga svårigheter att samarbeta med vare sig borgerliga eller socialdemokratiska politiker eller med representanter för näringslivet. Detta berodde bl a på att hans arbete med långtidsutredningarna i huvudsak var okontroversiellt. Det var ju fråga om att ta fram ett sakligt underlag i syfte att minska osäkerheten om den kommande utvecklingen, inte att styra den i en viss riktning. S:s stora kunskaper och sakliga förhållningssätt gjorde det också lätt att samarbeta med honom. Men bakom den koncilianta fasaden fanns också en bestämd och genomarbetad uppfattning om hur saker skulle gå till; man kunde veta var man hade S.

S var starkt påverkad av sin uppväxt i föräldrahemmet. Från detta bar han med sig både sitt sociala engagemang och sitt kulturella intresse. Han var mycket musikalisk och utöver den klassiska musiken avnjöt han gärna jazz och Povel Ramels kombination av musik och uppsluppen text. Han hade god känsla för den underfundiga humorn i Jacques Tatis filmer.

Längtan till naturen fanns där också. Tillsammans med Dag Hammarskjöld företog S långa skidturer i Lapplandsfjällen. Längre fram i livet kom vintersporten att bedrivas på närmare håll, på isarna runt Lovön och i Drottningholmsparken, dit det var nära från hemmet uppe på Malmen precis norr om Drottningholms slott. Villan på Malmen såg S och hans hustru Margit för första gången en kall vinterdag 1942 då de tagit sig över isen från Ängbybaden. Paret S hade ett livligt umgänge både i och utanför hemmet men helgerna ägnades åt familjeliv.

S:s personliga anteckningar ("Minnen") samt "Ingvar Svennilson och Industriens Utredningsinstitut 1.9 1941–1.10 1949" (maskinskriven festskr sammanställd m anledn av S:s 50-årsdag), hos Ann Svennilson Collste, Lidingö. – Brev från S i KB (bl a till D Hammarskjöld) o RA.

Tryckta arbeten (egna verk): Wages, cost of living and national income in Sweden 1860–1930. By the staff

of the Institute for Social Sciences, University of Stockholm. London: P S King, 1933–37. 3 vol i 5 bd. (Stockholm economic studies). Vol 2, Wages in Sweden 1860–1930. [Förtitel:] In two parts. [Eget titelblad:] By G Bagge, E Lundberg, I S. 1933–35. P 1, Manufacturing and mining. 1933. xxvi, 579 s, 1 kartbl, diagr, tab, kartor. ([Förtitel:] Stockholm economic studies, 3 a). P 2, Government and municipal services, agriculture and forestry, the general movement of wages in Sweden 1860–1930. 1935. xix, 393 s, diagr, tab, kartor. ([Förtitel:] Stockholm economic studies, 3 b). – Ekonomisk planering. Teoretiska studier. [Akad avh StH.] Uppsala 1938. (Almqvist & Wiksells boktr.) viii, 207 s, diagr. – Konjunkturläget våren 1939. Sthlm 1939. (I Marcus boktr.) 44 s, diagr, tab. (Meddelanden från Konjunkturinstitutet. Ser. A, 4). [Enligt I Rooths förord utarbetad av S frånsett en bilaga som författats av R Sundén. S har även bidragit till de sex konjunkturrapporterna för hösten 1939–våren 1942 (Sthlm 1940–42, ser. A, 5–10).] – Strukturella inslag i de senare årens ekonomiska utveckling. Översikt utarbetad av I S. Sthlm 1939. (I Marcus boktr.) 91 s, diagr, tab. (Meddelanden från Konjunkturinstitutet. Ser. B, 1). – Till frågan om det industriella framtidskridandet i Sverige. Ett discussionsinlägg. Sthlm: Industriens utredningsinstitut, 1942. 68 s. [Tillsammans med E Waldenström.] – Några grunddrag i Norrlands arbetskraftsbalans. Sthlm: Industriens utredningsinstitut, 1946. 68 s, diagr (vissa i färg), tab. [Omslag: Norrlands arbetskraftsbalans.] – Sveriges arbetskraft och den industriella utvecklingen. Sthlm: Industriens utredningsinstitut; [verso:] Uppsala & Sthlm: Almqvist & Wiksell i distribution, 1946. 177 s, diagr (vissa i färg), tab. [Tillsammans med G Ahlberg. S har författat bokens första avdelning, Den svenska arbetskraftsbalansen. Frågeställningar och slutsatser (s [7]–42).] – Den norrländska skogsnäringens konjunkturkänslighet under mellankrigsperioden. Sthlm: Industriens utredningsinstitut, 1948. 143 s, diagr, tab. [Tillsammans med E Ruist. Titelrubrik: Norrlandsutredningen.] – Schumanplanen och den svenska bergshanteringen. Sthlm: Exportföreningen, 1952. 64 s. ([Omslag:] Internationella ekonomiska frågor, 2). [Tillsammans med: R Hellberg. 2. uppl s å.] – Sveriges ekonomi i det europeiska sammanhanget. Utvecklingstendenser och problem. Föredrag vid Sveriges industriförbunds årsmöte den 16 maj 1952. Sthlm 1952. (Esselte). 16 s. – Growth and stagnation in the European economy. Geneva: United Nations Economic Commission for Europe, 1954. xvi, 342 s, diagr, tab. [Faksimilupplaga 1983: New York: Garland Publishing, (The world economy).] – Kan Europa bli vår hemmamarknad? Diskussion av det europeiska samarbetet med inledningsanförande av Ingvar Svennilson vid Mekanförbundets höstmöte den 2 december 1953. Sthlm: Sveriges mekanförbund, 1954. 16 s. – Kemisk industri. Karakteristiska drag, struktur och utvecklingstendenser. Av A Els-

hult, I S. Under medverkan av H Wagner. Sthlm: Industriens utredningsinstitut; Almqvist & Wiksell (distribution), 1955. 222 s, diagr, tab. [Enligt J Wallanders förord har S utarbetat bokens avslutande kapitel, Utvecklingsbetingelser för kemisk industri i Sverige (s 162–184). 2. uppl s å.] – A note on capital accumulation and economic growth. [Omslag:] Sthlm: Social Science Institute, University of Stockholm, 1956. 10 s, ill. – Sveriges industri och Europamarknaden. En preliminär undersökning. Sthlm: [Industriens utredningsinstitut], 1957. [5], 71 bl. [Duplic. Tillsammans med I Petzäll.] – Kapitalbildning som framstegsfaktor. Några synpunkter i anknytning till europeisk ekonomi. Föredrag av Ingvar Svennilson vid 1958 års ordinarie bankmöte den 17 oktober 1958 samt efterföljande diskussion. Sthlm 1958. 42, [1] s, ill. (Skrift, utg av Svenska bankföreningen, 85). [S:s anförande återges på s 5–26. I den efterföljande diskussionen redovisas tre inlägg av S (s 38–40).] – Vem vinner och vem förlorar på inflationen? [Kolofon:] Sthlm 1958. (A Lundquists tr.) 43, [4] s, diagr, tab. (Skrift, Livförsäkringsbolagens samhällsekonomiska nämnd, 2). – Konkurrens- och strukturförhållanden inom järnhanteringen. Föredrag vid Jernkontorets tekniska diskussionsmöte den 23 maj 1959. Uppsala 1959. (Almqvist & Wiksells boktr.) 11 s. [Preprint. Omtryckt i: JKA, årg 143, 1959, s [297]–307. Däri åtföljd av diskussion, s 307–334, med ett inlägg av S (s 319–322).] – Perspektiv på Västeuropas utveckling 1955–75. Sthlm: Industriens utredningsinstitut; Almqvist & Wiksell, 1959. 85 s, diagr, tab. (Småtryck från IUI, 17). [Även utgiven som: Stencil från Industriens utredningsinstitut, 1959:3. I denna version med paginering: [3], 48, [1] bl, 11 tab-bl.] – Policy Conference on Economic Growth and Investment in Education, Washington, 16th–20th October 1961. [Paris:] Organization for Economic Co-operation and Development, 1962. 5 vol. 2, Targets for education in Europe in 1970. Paper by I Svennilson in association with F Edding and L Elvin. 126 s. [Konferenshandlingarna även utgivna på franska som: Conférence internationale sur les politiques de croissance économique et d'investissement dans l'enseignement des 16–20 octobre 1961 (Paris: Organisation de Coopération et de Développement Economiques, 1962). S:s skrift har i denna utgåva titeln Les objectifs de l'éducation dans les pays Européens (136 s).] – Science, economic growth and government policy. Paris: OECD, 1963. 98 s. [Tillsammans med C Freeman och R Poinant.] – Perspektiv på svensk kapitalbildning och framstegstakt. Föredrag vid ordinarie bankmöte den 29 oktober 1964 [omslag:] samt efterföljande diskussion. Sthlm 1964. [4], 21, [1] s. (Skrift, utg av Svenska bankföreningen, 91). [S:s anförande återges på s 1–13. I den efterföljande diskussionen redovisas ett inlägg av S (s 17–18).] – Schwedens Wirtschaftsprojektion. Ins Deutsche übertreten von A Hartung. Berlin: Berlin Verlag. 1965. 224 s, diagr, tab.

([Förtitel:] Staatliche Planungen). [Huvuddelen av texten består av översättning av utdrag ur: Svensk ekonomi 1960–1965 (SOU 1962:10). I boken ingår även i utdrag: Angående ekonomisk långtidsplanering (Riksdagsprotokoll 1964) och Long-term planning in Sweden (Quarterly review, Skandinaviska banken aktiebolag, 1962: 3) {Tillsammans med R Beckman}.]

Tryckta arbeten (bidrag): För en förteckning över S:s vetenskapliga bidrag se den förteckning sammanställd av M Bohman (s 321–328) som ingår i E Lundberg, Ingvar Svennilson: A note on his scientific achievements and a bibliography of his contributions to economics (Swedish journal of economics, vol 74, 1972, s [313]–328). Förteckningen omfattar drygt 90 bidrag av S (1936–1969). Förteckningen redovisar inte S:s journalistik som E Lundberg beskriver som omfattande. I andra källor har påträffats enstaka bidrag av S som saknas i Bohman, inklusive vetenskapliga artiklar.

Redigerat (utgivit): Ekonomisk tidskrift. Årg 41(1939)–58(1956). Sthlm 1939–56. [Tillsammans med E Lundberg och årg 52(1950)–58(1956) även med E Dahmén.] – Industriproblem 1943. Sthlm: Industriens utredningsinstitut, 1943. 124 s, diagr. [Utgiven av S. Även med två bidrag av S: Om kartläggning av branschstrukturen (s 46–51, [1] pl-bl (vikt), diagr). {Tillsammans med F Kristensson.}; Kring problemet om fredskonjunkturen (s 102–113).]

Källor o litt: Prot o bil från VA:s klass- o kommittésammanträden, vol A3A:98, VA:s arkiv. S:s lic:avh Monopolistisk pris- o produktionspolitik (StU, 1933).

E Adelsköld, StH:s matr 1928–1950 (1984); L Ericson, Combining Keynes and Schumpeter: Ingvar Svennilson's contribution to the Swedish growth school and modern economics (Journal of Evolutionary Economics, vol 15, nr 2, 2005); B Hansson, Ingvar Svennilson (The new Palgrave: a dictionary of economics, 1987); R Henriksson, Som Edström ville – hur IUI blev till (1990); Y Hirdman, Att lägga livet till rätta: studier i svensk folkhemspolitik (2000); E Lindahl, Prusbildningsproblemets uppläggning från kapitalteoretisk synpunkt (Ekonomisk tidskrift 1929); E Lundberg, Ingvar Svennilson: A note on his scientific achievements and a bibliography of his contributions to Economics (Swedish Journal of Economics, vol 74, nr 3, 1972); A Myrdal o G Myrdal, Kris i befolkningsfrågan (1934); G Myrdal, Prusbildningsproblemet och föränderligheten (1927); B Ohlin, Some notes on the Stockholm theory of savings and investments I–II (Economic Journal 1937); M Persson o C-H Siven, Ingvar Svennilson 1908–1972 (IUI/IFN 1939–2009, ed M Henrekson, 2009); E Ruist, Sex år på Malmorgsgatan 8 (ibid); C-H Siven, Expectation and plan: the microeconomics of the Stockholm School (The Stockholm School of Eco-

nomics revisited, ed L Jonung, 1991); SOU 1948:45; SOU 1951:30; SOU 1956:53, SOU 1962:11; J Wallander, Mina år vid IUI (IUI/IFN 1939–2009, ed M Henrekson, 2009); C J Åberg, Långtidsutredningarna – en blandekonomins spegel (ibid).

Claes-Henric Siven

Svenning (Svenningsson), Carl Elof Svenning, f 30 juni 1904 i Gbg, Osc Fredr, d 13 juli 1984 i Lidingö. Föräldrar: styrmanen o inkassören Svenning Johansson o Josefina Alexandra Schinkler. Elev vid Göteborgs handelsinstitut 21–22, vid London School of Journalism, vid folkhögskolorna Brunnsvik 27–28, Hola o Birkagården, en av grundarna av o led av styr för Sveriges översättarfören sept 47, grundare av Internationella bokklubben 56.

G 1) 3 okt 1931(–48) i Östra Eneby, Ög, m Karin Vilhelmina Lindqvist, f 20 sept 1903 där, d 8 aug 1986 i Borg, ibid, dotter till arbetaren Oskar Fredrik L o Selma Vilhelmina Qvarsell; 2) 12 juni 1948 i Lidingö m Ragnhild Norlin, f 26 okt 1909 i Sthlm, Kat, d 19 jan 1997 i Lidingö, dotter till vägingenjören Per Tore N o Magdalena Charlotta Jonsson.

Carl Elof S, som tidigt valde att kalla sig Svenning i efternamn, var enda barnet i ett sjömanshem i Göteborg. Några mer omfattande högre studier i formell mening bedrev han aldrig. De påbörjade gymnasiestudierna vid Göteborgs handelsinstitut avbröts i förtid. Därefter följde ett läsår vid London School of Journalism, och i slutet av 20-talet studerade han vid olika folkhögskolor. Här kom S att bekanta sig med flera personer som skulle få stor betydelse för honom, bl a författaren och översättaren Alf Ahlberg, Birkagårdens föreståndare Natanael Beskow (bd 4), proletärdiktaren Carl Emil Englund och Emilia Fogelklou (bd 16, s 243). Den sistnämnda förde in S i kväkarrörelsen, vilket stärkte hans internationalistiska och pacifistiska övertygelse.

S debuterade som poet med diktsamlingen Rämnan mot rymden (1932). I Stockholm ingick han i kretsen av Klarabohemer och umgicks med flera av tidens stora författare. Han gav ut ytterligare några dikt-